

PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Pagėgių savivaldybės tarybai

IŠVADA

DĖL PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖS SKOLINIMOSI GALIMYBIŲ

2020 m. spalio 9 d. Nr. K3-AI13

Pagėgiai

Pagėgių savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba gavo Pagėgių savivaldybės administracijos direktoriaus raštą¹ su prašymu pateikti išvadą dėl Savivaldybės galimybių imti 167,0 tūkst.Eur paskolą Pagėgių savivaldybės (toliau – Savivaldybė) investiciniams projektams finansuoti. Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos (toliau – LR) vietos savivaldos įstatymu², LR biudžeto sandaros įstatymu³, LR 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu⁴ atlikome Savivaldybės skolinimosi galimybių vertinimą.

Vertinimo metu surinkti įrodymai, pagrindžiantys Savivaldybės skolinių įsipareigojimų laikymąsi ir suteikiantys pakankamą pagrindą pateikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl galimybes priimti ilgalaikius skolinius įsipareigojimus (paskolas), kurie bus naudojami 2020 metų Savivaldybės biudžete⁵ numatytų investicinių projektų įgyvendinimui finansuoti, su prielaida, kad neegzistuoja kiti su paskolos gavimu susiję dokumentai, kurie darytų įtaką pateiktai išvadai.

LR Vietos savivaldos įstatyme⁶ nustatyta Savivaldybės tarybos išimtinė kompetencija – sprendimų dėl paskolų ėmimo ir garantijų teikimo už ilgalaikes paskolas priėmimas; šios paskolos naudojamos tik investicijų projektams finansuoti pagal LR Vyriausybės (toliau – Vyriausybės) nustatytą tvarką, laikantis įstatymų nustatytų skolinimosi limitų ir gavus savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą.

Savivaldybė, laikydamosi Seimo patvirtintų skolos, skolinimosi ir garantijų limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka⁷ gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieneri metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti. Pagal Vyriausybės patvirtintų Savivaldybių skolinimosi taisyklių 4 punkto⁸ reikalavimus, skolindamasi Savivaldybė taip pat turi įvertinti, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys atitinkamų metų LR valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų:

-savivaldybės skolos limito, į kurį įskaitomi visi Savivaldybės priimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo), veiklos nuomos sutartis bei kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus;

-savivaldybės metinio grynojo skolinimosi limito, į kurį įskaitomas einamaisiais biudžetiniais metais savivaldybės skolinantis priimtų ir įvykdytų minėtų įsipareigojimų sumų skirtumas biudžetinių metų pabaigoje.

¹Administracijos direktoriaus 2020-10-05 raštas Nr. R2-1978 „Dėl išvados pateikimo imant ilgalaikę paskolą investiciniams projektams“ Planuojama skolintis 167,0 tūkst.Eur projektams: Pagėgių ir Zabłudow ir Dobrzynevo savivaldybių gyventojų saugios aplinkos gerinimas, Nr. LT-PL-3R-255; Pasienio regiono partnerystės stiprinimas senėjimo ir socialinių paslaugų srityse Nr. LT-PL-3R-253; Lietuvos - Lenkijos istorija iš trijų miestų perspektyvos Nr.LT-PL-3R-254.

²LR vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais) 27 str. 1 d. 3 p.

³LR biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais) 10 str.

⁴LR 2020 metų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2695 12 str.

⁵Savivaldybės tarybos 2020-02-27 d. sprendimo Nr. T-27 „Dėl Pagėgių savivaldybės 2020 metų biudžeto tvirtinimo“ 1 punktą, 2 priedas (120 eil.).

⁶LR vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais) 16 str. 2 d. 28 p.

⁷LR Vyriausybės nutarimu Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų taisyklių 3 p., LR TAR 2015-03888.

⁸LR Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“, (2012-03-21 redakcija, su vėlesniais pakeitimais).

Seimas patvirtino LR 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme⁹ (toliau – Įstatymas) savivaldybių skolinimosi limitų dydžius 2020 metams. Skolinimosi rodiklių skaičiavimo pagrindu laikomos Įstatymo 6 priede nurodytos prognozuojamos savivaldybės biudžeto pajamos. Rodiklis, pagal kurį skaičiuojami skolinimosi ir skolos limitai – prognozuojamos Savivaldybės biudžeto pajamos – 5786,0 tūkst.Eur. Savivaldybės skola (pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet neapsiribojant jomis) 2020 metais negali viršyti 60 procentų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų sumos, t.y. 3471,6 tūkst.Eur. Iš valstybės biudžeto suteiktos trumpalaikės paskolos laikinam pajamų trūkumui padengti į skolos ir skolinimosi limitus neįskaitomos¹⁰.

Įstatymo 12 str. 1 d. 2 punkte reglamentuotas papildomas savivaldybių metinis grynasis skolinimasis, t.y. savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma LR Finansų ministro nustatyta tvarka atrinktiems projektams, kuriais prisidedama prie regiono ir (arba) savivaldybės socialinės ir ekonominės plėtros tikslų, nustatytų strateginio planavimo dokumentuose, ir mažinamos savivaldybės biudžeto išlaidos ir (arba) didinamos savivaldybės biudžeto pajamos, yra ne daugiau kaip 10 procentų šio įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų, o visų savivaldybių bendra metinio grynojo skolinimosi suma šiems projektams yra ne daugiau kaip 0,5 procento šio įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų visų savivaldybių biudžetų pajamų. Kiekvienos savivaldybės biudžeto atitiktis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nuostatomis turi būti pasiekta per ketverių metų laikotarpį, skaičiuojant nuo pirmų (2018) metų, kai pradeda naudoti metinio grynojo skolinimosi suma. Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma pagal šias nuostatas 2020 metams sudaro 578,6 tūkst.Eur.

LR Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatyme¹¹ įtvirtinta nuostata, kad Savivaldybės biudžetas turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad biudžeto asignavimai neviršytų jo pajamų, išskyrus metus, kuriais pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos viešai paskelbtą ekonominės raidos scenarijų, dėl kurio tvirtinimo kontrolės institucija paskelbė savo išvadą, numatomas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo. Finansų ministerija 2020-03-20 paskelbė ekonominės raidos scenarijų¹², pagal kurį 2020-2023 metų laikotarpiu produkcijos atotrūkis nuo potencialo bus neigiamas. LR Valstybės kontrolė 2020-03-27 pateikė išvadą¹³ dėl ekonominės raidos scenarijaus tvirtinimo, kurioje konstatavo, kad susiklosčiusi neįprasta padėtis atitinka išskirtinių aplinkybių sąvoką. LR Vyriausybės 2020-04-08 pasitarimo protokole¹⁴ konstatuota, kad Savivaldybė toliau vykdo Savivaldybės tarybos patvirtintą biudžetą, tačiau gali turėti didesnių išlaidų, nei buvo patvirtinta, t.y. Finansų ministerijos nustatytu dydžiu, atitinkamai patikslinant patvirtintą biudžetą. Tai leidžia padidinti Savivaldybės išlaidas Finansų ministerijos nustatytu ciklinės komponentės dydžiu Pagėgių savivaldybei – 167,0 tūkst.Eur. Vadinasi, ne Finansų ministro nustatyta tvarka atrinktiems projektams finansuoti Savivaldybė 2020 metais gali prisiimti įsipareigojimų tiek, kiek jų per šiuos metus grąžins bei papildomai investicijų projektams finansuoti gali skolintis sumą ne didesnę kaip 167,0 tūkst.Eur.

Tarnyba, vykdydama LR Vietos savivaldos įstatymo¹⁵ nuostatą, atsižvelgdama į aukščiau nurodytų teisės aktų reikalavimus, pagal Savivaldybės administracijos rašto¹⁶ prieduose pateiktus duomenis

⁹ LR 2020 metų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2695 12 str. 1 d. 1 p.

¹⁰ Ten pat, 12 str. 2d.

¹¹ LR Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06 Nr. XII-1289, 4 str. 4 d.

¹² LR Finansų ministerijos 2020-09-14 paskelbtas ekonominės raidos scenarijus 2020-2023 metams, www.finmin.lt.

¹³ LR Valstybės kontrolės 2020-09-23 Nr. BPE-7 “Išvada dėl ekonominės raidos scenarijaus tvirtinimo” www.vkontrolė.lt.

¹⁴ LR Vyriausybės 2020-04-08 pasitarimo protokolas Nr. 18, sprendimas “Dėl koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių savivaldybių biudžetams”.

¹⁵ LR vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais) 27 str. 1 d. 3 p.

įvertino Savivaldybės skolą, skolinimosi limitus ir galimybę imti ilgalaikę 167,0 tūkst.Eur paskolą savivaldybės investiciniams projektams finansuoti.

Savivaldybės taryba patvirtino¹⁷ 2020 metų Savivaldybės biudžete asignavimus iš paskolų lėšų investicijų projektams finansuoti ir biudžeto išlaidas paskoloms gražinti – 289,0 tūkst.Eur ir 2020-04-29 sprendimu¹⁸ nusprendė priimti tiek pat skolinių ilgalaikių įsipareigojimų investiciniams projektams finansuoti (kredito sutartis su Luminor banku pasirašyta 2020-05-27).

Savivaldybės planuojama papildomai skolintis finansuoti suma sudaro 167,0 tūkst.Eur. Projektai patvirtinti tarybos sprendimu¹⁹ Savivaldybės 2020-2022 Strateginio veiklos plano Strateginio teritorijų planavimo, investicijų ir projektų valdymo programoje.

Savivaldybės priimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai gražinti kreditoriams lėšas pagal visus įsipareigojamuosius dokumentus 2020-06-30 buvo 1970,5 tūkst.Eur²⁰, kas sudarė 34,1 procentus (limitas 60 proc.) Įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų Savivaldybės biudžeto pajamų. Savivaldybei 2020 metais paėmus iš viso 456,0 tūkst.Eur (289,0+167,0) ilgalaikes paskolas investiciniams projektams finansuoti Savivaldybės skola sudarytų 2426,5 tūkst.Eur (1970,5+456,0) arba 41,9 procentus (limitas 60 proc.) Įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų. Įstatyme nustatytas skolos limitas nebus viršytas.

Planuojami finansuoti skolintomis lėšomis projektai nėra atrinkti LR Finansų ministro nustatyta tvarka. Savivaldybei papildomai skolinantis 167,0 tūkst.Eur investicijų projektams finansuoti, Savivaldybės biudžeto asignavimai pajamas viršytų 167,0 tūkst.Eur ir toks pat būtų skirtumas tarp priimtų ir numatytų gražinti metų pabaigoje skolinių įsipareigojimų.

Atsižvelgiant į Finansų ministerijos 2020-03-20 paskelbtą ekonominės raidos scenarijų, kuriame 2020 metais prognozuojamas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo bei į LR Vyriausybės 2020-04-08 protokolinį sprendimą²¹, Savivaldybei suteikiama galimybė turėti didesnių išlaidų, nei buvo patvirtinta Savivaldybės biudžete Finansų ministerijos nustatytu ciklinės komponentės dydžiu (167,0 tūkst.Eur), atitinkamai patikslinant patvirtintą biudžetą.

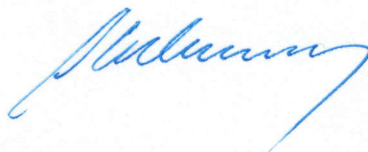
Atkreipiame dėmesį, kad Savivaldybė 2019 metais nevykdė Įstatymo 12 str. 2 d. 3 punkte nustatyto reikalavimo, kad ateinančių metų pradžioje esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms gražinti) būtų mažesnis už buvusį metų pradžioje.

Primename, kad Savivaldybė yra atsakinga už Savivaldybės vardu priimtų paskolų naudojimą pagal Savivaldybės tarybos nurodytą paskirtį teisės aktų nustatyta tvarka.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, Savivaldybės taryba galėtų priimti sprendimą imti 167,0 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti.

Su Išvada galima susipažinti Savivaldybės interneto puslapyje adresu www.pagegiai.lt

Savivaldybės kontrolierius

Dainius Kinderis

¹⁶ Pagėgių sav. administracijos 2020-10-05 raštas Nr. R2-1978 „Dėl išvados pateikimo imant ilgalaikę paskolą investiciniams projektams”.

¹⁷ Savivaldybės tarybos 2020-02-27 d. sprendimo Nr. T-27 “Dėl Pagėgių savivaldybės 2020 metų biudžeto tvirtinimo”, 2 priedas (120 eil.).

¹⁸ Savivaldybės tarybos 2020-04-23 d. sprendimo Nr. T-73 “Dėl ilgalaikės paskolos ėmimo investiciniams projektams finansuoti.

¹⁹ Savivaldybės tarybos 2020-02-27 d. sprendimo Nr. T-27 “Dėl Pagėgių savivaldybės 2020 metų biudžeto tvirtinimo” 1 punktą, 2 priedas (120 eil.).

²⁰ Skolinių įsipareigojimų 2020 m. birželio 30 d. ataskaita, 3 eil; Pagėgių sav. administracijos 2020-10-05 rašto Nr. R2-1978 4 priedas.

²¹ LR Vyriausybės 2020-04-08 pasitarimo protokolas Nr. 18, sprendimas “Dėl koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių savivaldybių biudžetams”.